

Hannu Kokki

professori, ylilääkäri
Itä-Suomen yliopisto, Kuopion yliopistollinen sairaala
hannu.kokki@jukuh.fi

LASTENANESTESIOLOGIAN PAINAVA PERUSTEOS

► Lastenanestesiologian arvostetuin käsikirja on viimeisen kahdenkymmenen vuoden ajan ollut Bruno Bissonnetten toimittama opus. Kirjasta ilmestyi 2011 täysin uudistettu 2255-sivuinen painos. Edelliseen, kymmenen vuotta sitten julkaistuun verrattuna sivuja on tullut lisää yli 900 ja kirjoittajien määrä on kasvanut 70:llä. Uudessa painoksessa on 220 kirjoittajaa, heidän joukossa kolme suomalaista nimeä. Näistä David G. Nykanen työskentelee kardiologina Orlandossa.

Edellisen painoksen kaltaisesti kirja on jaettu kuuteen osaan, joissa Bissonnettella on ollut apuna apu-toimittajat. Heidänkin nimilistansa on mykistytävä, sillä Joseph D. Tobias, Brian J. Anderson, Adrian Bösenberg, Linda J. Mason ja Thomas Engelhardt ovat omilla osaamisalueillaan maailman arvostetuimpia lastenanestesiologeja.

Kirjan ensimmäisen kappaleen 16 otsikkoa käy läpi kasvuun ja kehitykseen liittyvät asiat. Fysiologian ja anatomian kehittymisen ymmärtämistä helpottavat havainnolliset kuvat ja taulukot. Samoin kuin muissakin kappaleissa, tässäkin osassa on laajat, keskeisiin julkaisuihin viittaavat lähdeviitteet.

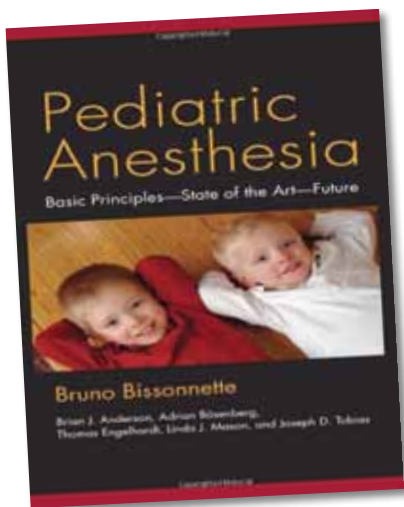
Farmakologiasta kiinnostuneena luin erityisellä tarkkuudella toisen kappaleen, jossa Brian J. Andersonin johdolla kuvataan keskeinen kliininen farmakologia lasten lääkehoidon näkökulmasta. Tärkeät, kaikkien osattavat asiat on kuvattu kohtuullisen helposti ymmärrettävästi, ja osa kirjoittajista on paneutunut syvällisemminkin lasten farmakologian erityispiirteisiin. Kappaleen parasetamolista ja tulehduskipulääkkeistä on kirjoittanut australialainen Greta M. Palmer, joten annossuositukset parasetamolien osalta on täällä käytettävää korkeampi. Tulehduskipulääkkeiden kuvauksessa ilmenee erot lääkkeiden saatavuudessa ja hoitokäytännöissä, eivätkä Palmerin suositukset liene suoraan sovellettavissa Suomen olosuhteisiin. Itse olisin lopultakin kuoppaamassa ketorolaa-kin ja jättäisin indometasiinin vain

avoimen valtimotiehyen sulkuun, jos siihenkään. Samoin olisin pidättäväinen suppojen käytöstä kaikessa muussa kuin nukutetun lapsen lääkityksessä, ja heillekin tulehduskipulääkkeen voi antaa laskimoon.

Farmakologian jälkeen kuvataan monipuolisesti yleisanestesia, sedaatio ja puudutukset. Tämä Adrian Bösenbergin kokoama 500 sivun ja 31 osan kokonaisuus kuvaa keskeiset lapsipotilaiden anestesian antoon liittyvät erityispiirteet.

Yliopistollisessa sairaalassa työskentelevänä sain hyvää lisätietoa kirjan neljännessä kappaleesta, jossa käydään läpi erityismonitorointiin ja harvinaisten tilanteiden hallintaan liittyviä asioita. Tässä kokonaisuudessa on hyvää tietoa elvytyksestä, laskimoyhteyksistä ja anestesian monitoroinneista kaikille lapsipotilaita hoitaville anestesiologeille.

Kirjan pisin kokonaisuus kuvaa Linda J. Masonin johdolla anestesianannon eri leikkaustyypeissä. Tämä kokonaisuus on jaettu onnistuneesti niin, että ensin kuvataan kunkin elinryhmän toimenpiteiden kirurgian erityispiirteet, ja sitten seuraa katsaus anestesian erityispiirteisiin ko. elinryhmän kirurgian yhteydessä.

Bruno Bissonnette

Pediatric Anesthesia

Basic Principles – State of the Art – Future

McGraw-Hill 2011

Ean 9781607950936.

Sidottu, 2 245 sivua. Hinta 224 €.

Lähestymistapa on valaiseva, kyllä anestesia lääkäri pitää ymmärtää leikattavaan tilaan ja leikkaukseen liittyvät erityispiireet. Avoin kommunikointi ja toisen työn ymmärtäminen anestesia-kaaren molemmin puolin päättyy aina potilaan parhaaksi.

Thomas Engelhardt on koontanut kirjan loppuun seitsemän kirjoitusta, joissa lastenanestesiologian ”raskassarjalaiset” käsittelee anestesianannon ja lapsipotilaiden hoidon eettisiä ja humanitäärisiä ulottuvuuksia. Nämä 100 sivua kannattaa lukea kaikkien anestesiologioiden ja tehohoitolääkäreiden vaikka ei itse hoitaisikaan lapsipotilaita. Kirjoitukset käsittelevät niitä keskeisiä asioita, joiden kanssa olemme joka päivä tekemisissä. Etiikan ja humanismin ohella anestesiologilla ja tehohoitolääkärillä pitää olla ymmärrys hyvän tuottamisesta ja tarpeettoman kärsimyksen välttämisestä – ja aina, outcome ratkaisee. Usein vaikeinta on ymmärtää se, ettei kirurgisen hoidon avulla voida parantaa potilaan ennustetta, ainoastaan lisätä tuskaa ja kärsimystä.

Bruno Bissonnetten toimittama ”Pediatric Anesthesia: Basic Principles - State of the Art - Future” on nimensä mukaan State of the Art -kuvaus lastenanestesiologiasta ja sen näköpiirissä olevasta tulevaisuudesta. Se on käsikirja, jonka pitää olla yhtenä kirjana kirjahyllyssä kaikissa niissä sairaaloissa, joissa hoidetaan lapsipotilaita. Kirja kannattaa hankkia omaan kotikirjastoon, jos työskentelee säännöllisesti lapsipotilaiden anestesoissa tai tähtää lastenanestesiologian ja tehohoidon erityispuolelle. Aikaa kannattaa tuki varata yli 2 000 sivuun painavaa asiaa. ■